

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Smernica k etike publikovania a plagiátorstvu

Vnútorne predpisy
2012

Článok 1

Všeobecné ustanovenia

1. Dodržiavanie etických pravidiel v oblasti publikovania je zásadnou požiadavkou akademického správania, ktorá sa vzťahuje rovnako na zamestnancov, ako aj na študentov Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre.
2. Dodržiavanie etických pravidiel v oblasti publikovania sa týka najmä
 - študentov ako autorov seminárnych, ale najmä záverečných prác,
 - učiteľov ako školiteľov, resp. vedúcich záverečných prác,
 - učiteľov ako autorov vedeckých a odborných publikácií.Primerane sa požiadavka etického správania týka aj iných foriem publikovania.
3. Dodržiavanie etických pravidiel vedeckého publikovania bezprostredne súvisí s etikou výskumu a správnu vedeckou praxou, ktoré sú rovnako zásadnou požiadavkou etického správania študentov a zamestnancov SPU v Nitre.
4. V súvislosti s publikovaním prác zamestnancov a študentov SPU v Nitre sa za neprijateľné formy správania považuje
 - akákoľvek forma porušovania autorského zákona,
 - nerešpektovanie etiky publikovania a citovania,
 - plagiátorstvo,
 - falzifikácia a fabrikácia výsledkov.

Článok 2

Autorský zákon a publikovanie

1. V zmysle zákona č. 618/2003 o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon), § 25 „Bez súhlasu autora možno použiť krátku časť zverejneného diela vo forme citácie v inom diele len na účel recenzie alebo kritiky tohto zverejneného diela alebo na vyučovacie účely, vedeckovýskumné účely alebo umelecké účely. Takéto použitie musí byť v súlade so zvyklosťami a jeho rozsah nesmie presiahnuť rámec odôvodnený účelom citácie. Pri citácii sa musí uviesť meno autora alebo jeho pseudonym, ak nejde o anonymné dielo, alebo meno osoby, pod ktorej menom sa dielo uvádza na verejnosti, ako aj názov diela a prameň. Za takéto použitie nevzniká povinnosť uhradiť autorovi odmenu.“
2. Zákon dovoľuje niektoré špecifické spôsoby použitia diela:
 - citácia – do autorského práva nezasahuje ten, kto v odôvodnenej miere cituje vo svojom diele výňatky z diel iných autorov, ak uvedie meno autora, názov a zdroj (§ 25)
 - fyzická osoba si môže vyhotoviť rozmnoženinu diela pre svoju osobnú potrebu resp. môže ju vyhotoviť knižnica (§ 31),
 - na vyučovacie účely možno vyhotoviť rozmnoženinu krátkej časti diela (§ 28).
3. Na akékoľvek použitie diela iného autora, príp. jeho časti, v publikovanej práci, okrem citovania alebo recenzovania, musí byť jeho súhlas. Odporúča sa, aby tento súhlas bol vyjadrený písomne.

Článok 3

Etika publikovania a citovania

1. Základnou požiadavkou etického publikovania je povinnosť autora vedeckej/odbornej práce uviesť práce, na ktoré bezprostredne a vedome nadviazal, resp. z ktorých čerpal.

Táto požiadavka sa týka nielen diel chránených autorským zákonom, ale aj verejne prístupných diel.

2. Autor je povinný vo svojom diele jasne odlišiť zreteľne výsledky svojej práce od prevzatých údajov (resp. od prác iných autorov).
3. Autor je povinný citovať, resp. uvádzať akýkoľvek použitý zdroj. V zozname použitej literatúry neuvádza iba zdroje citované v texte, ale akékoľvek zdroje, z ktorých vychádzal.
4. Autor nemá citovať neodôvodnene, špekulatívne. Citovanie, resp. uvádzanie zdrojov musí byť presné a formálne správne.
5. V prípade kolektívneho publikovania autor dôsledne rešpektuje práva spoluautorov, najmä ak príde k ďalšiemu spracovaniu spoločne publikovaných informácií. Odporúča sa písomné informovanie, resp. písomný súhlas spoluautorov na ďalšie použitie.
6. Za neetické správanie sa považuje aj neodôvodnené opakované publikovanie, resp. opakované publikovanie, bez upozornenia na túto skutočnosť.

Článok 4

Plagiátorstvo, porušenie vedeckej etiky

1. Plagiátorstvo má rôzne formy a môže sa prejavovať najmä ako
 - priame kopírovanie akéhokoľvek zdroja písomných materiálov, počítačových súborov, video, audio programov a pod. bez uvedenia informácie, že patria niekomu inému,
 - kopírovanie akéhokoľvek zdroja ako celku alebo jeho časti iba s malými zmenami slov alebo syntaxe, vrátane prekladu, dokonca aj keď je uvedený zdroj,
 - predloženie akejkolvek práce iného ako svojej vlastnej,
 - parafrázovanie prác alebo myšlienok niekoho iného bez vhodného označenia.
2. Falšovanie predstavuje manipulovanie výsledkov výskumu, zámernú zmenu alebo zamlčovanie zistených a údajov.
3. Fabrikácia znamená zaznamenávanie vymyslených dát alebo podávanie vykonštruovaných správ.
4. Autoplagiátorstvo je opakované publikovanie celého diela autora samotného alebo jeho časti, bez deklarovania tejto skutočnosti. V prípade vedeckého publikovania sa odporúča maximálna zhoda s už publikovanými dielami 10%. V prípade nadväzovania diplomovej práce na bakalársku prácu možno akceptovať aj vyššie percento zhody, za predpokladu, že je táto skutočnosť deklarovaná v úvodnom texte, školiteľ s ňou súhlasí a sú dodržané pravidlá citovania.

Článok 5

Etické správanie zamestnancov, opatrenia na zamedzenie neetického správania a plagiátorstva študentov

1. SPU v Nitre garantuje primeranú informovanosť študentov o etických pravidlách v oblasti publikovania. Problematika etiky publikovania a autorských práv je súčasťou vzdelávacích programov na všetkých úrovniach. Pre lepšiu informovanosť študentov sa využívajú aj rôzne podporné aktivity (webová stránka a pod.).
2. Zásadnú úlohu pri presadzovaní etického správania študentov zohrávajú učitelia ako zadávatelia seminárnych prác, vedúci záverečných prác a školitelia dizertačných prác. Preto sa musí venovať trvalá pozornosť dostatočnej informovanosti učiteľov a zamestnancov univerzity.
3. Učitelia vedú študentov k rešpektovaniu etických pravidiel v oblasti publikovania.

4. Učitelia využívajú všetky dostupné technické prostriedky na kontrolu obsahu nimi zadávaných študentských prác (dobrovoľné).
5. Ak študent získa výsledky, ktoré publikuje vo svojej záverečnej práci v rámci výskumnej úlohy alebo výskumného projektu učiteľa, musí vo svojej záverečnej práci túto skutočnosť jednoznačne deklarovať.

Článok 6 **Sankcie**

1. Plagiátorstvo, alebo podobné porušenie publikačnej etiky, sa v prípade zamestnancov SPU v Nitre považuje za porušenie pracovnej disciplíny, v prípade študentov za porušenie študijného poriadku.
2. Ak učiteľ alebo skúšobná komisia zistí vážne porušenie publikačnej etiky, resp. plagiátorstvo, postúpi informáciu disciplinárnej komisii príslušnej fakulty.
3. Disciplinárna komisia posúdi stupeň previnenia a spracuje návrh sankcií voči študentovi. Návrh komisia postúpi dekanovi fakulty, ktorý o ňom s definitívnou platnosťou rozhodne.
4. Priestupky menšieho rozsahu rieši učiteľ, resp. vedúci pracovník bezprostredne, v prípade ich zistenia môže ohodnotiť študenta z daného predmetu známku „nedostatočne“.
5. Disciplinárna komisia môže navrhnúť nasledovné úrovne sankcií v závislosti od formy a rozsahu previnenia:
 - a) Písomné napomenutie.
 - b) Písomné napomenutie a neprijatie záverečnej práce k obhajobe a vedeckej práce k publikovaniu, stanovenie náhradného termínu na úpravu práce alebo jej úplné prepracovanie.
 - c) Oznámenie prípadu plagiátorstva poškodenému, aby sa domáhal svojich práv v zmysle platného zákona súdnou cestou.

Článok 7 **Záverečné ustanovenia**

1. Výsledok kontroly originality antiplagiátorským softvérom má obmedzenú pôsobnosť. Nevyklučuje, že kontrolované dielo, napriek negatívnemu výsledku kontroly originality, nie je plagiátom. Ak sa plagiátorstvo zistí až po ukončení štúdia alebo získaní vedeckej hodnosti, postupuje sa v zmysle platnej legislatívy.
2. Smernica k etike publikovania a plagiátorstvu v pôsobnosti SPU v Nitre schválená v Kolégiu rektora SPU v Nitre dňa 27. 2. 2012 nadobúda platnosť dňom jej schválenia.

V Nitre dňa 27. 2. 2012

Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD. v. r.
rektor